

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS
SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL DALIES 2019 M. GEGUŽĖS 26 D. RINKIMŲ Į EUROPOS PARLAMENTĄ
POLITINĖS KAMPANIJOS DALYVIŲ PATIKRINIMO**

2019 m. rugsėjo 19 d. Nr. 3-124 (1.2)

Vilnius

Vykdamas Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) 2019 m. balandžio 4 d. Nr. Sp-207 patvirtintą pavedimą „*Pavesti Vyriausiosios rinkimų komisijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui atlikti patikrinimą savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, kurie Vyriausiajai rinkimų komisijai pateiktoje Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodė negavę arba gavę pajamų iš politinės kampanijos finansavimo šaltinių ne daugiau kaip 50 eurų ir nepatyrę (skolos įsipareigojimų) arba patyrę politinės kampanijos išlaidų ne daugiau kaip 50 eurų, pagal Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2012 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. Sp-358 patvirtintą Vyriausiosios rinkimų komisijos atliekamo politinės kampanijos dalyvių patikrinimo užduotį*“, buvo patikrinti penki 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų į Europos Parlamentą politinės kampanijos dalyviai: partija „Jaunoji Lietuva“, politinė partija Rusų aljansas, Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija, visuomeninis rinkimų komitetas „Arvydo Juozaičio sąrašas: Lietuva yra čia!“, visuomeninis rinkimų komitetas „Už Lietuvą vyrai ir moterys su Petru Gražuliu“. Pastarieji trys politinės kampanijos dalyviai rinkimuose nedalyvavo.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad kiekvieno politinės kampanijos dalyvio <...> politinės kampanijos išlaidų dydis negali viršyti šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų didžiausių politinės kampanijos išlaidų dydžių.

Pagal Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 6 punktą, *šiurkščiu šio Įstatymo pažeidimu laikoma, jeigu politinės kampanijos dalyvio išlaidos nedeklaruotai politinei reklamai arba nedeklaruotos politinės kampanijos išlaidos sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio.*

Pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. Sp-51 patvirtinto Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo 57 punktą, *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba*

pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildo žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintas politinės kampanijos pajamas ar išlaidas.

Vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. birželio 9 d. sprendimu Nr. Sp-82 patvirtinto Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 30 punkte nustatyta, kad *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis nenurodė politinės reklamos (ar jos dalies), papildo dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, nurodydama joje Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinę reklamą, kurios politinės kampanijos dalyvis nenurodė šioje ataskaitoje.*

Patikrinimas atliktas pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos 2012 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. Sp-358 patvirtintas Vyriausiosios rinkimų komisijos atliekamo politinės kampanijos dalyvių patikrinimo užduotyje numatytas procedūras:

3.1.1. ar pateiktos tinkamos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir jų priedai (ar ataskaitos pateiktos Įstatymo nustatytais terminais, pagal nustatytą formą, iki galo užpildytos, pasirašytos, pateikti visi priedai ir kita)?

Politinė partija Rusų aljansas ir visuomeninis rinkimų komitetas „Už Lietuvą vyrai ir moterys su Petru Gražuliu“ Politinės kampanijos finansavimo ataskaitas (toliau – Ataskaitos) pateikė Įstatymo nustatytais terminais, tai yra iki 2019 m. birželio 27 d., pagal Įstatymo 17 straipsnio 4 dalies 5 punkto reikalavimus, o trys politinės kampanijos dalyviai – pavėluotai: Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija VRK informacinėje sistemoje (toliau – VRKIS) pateikė 2019 m. birželio 28 d., dokumentai VRK gauti – 2019 m. liepos 4 d. ir rugsėjo 19 d., partija „Jaunoji Lietuva“ VRKIS pateikė 2019 m. liepos 5 d., o dokumentai VRK gauti – 2019 m. liepos 17 d., visuomeninis rinkimų komitetas „Arvydo Juozaičio sąrašas: Lietuva yra čia!“ VRKIS pateikė 2019 m. liepos 26 d., o dokumentai VRK gauti 2019 m. rugpjūčio 1 d.

Ataskaitos, išskyrus Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partijos Ataskaitą, pateiktos pagal Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo V ir VI dalių reikalavimus kartu su išlaidas ir pajamas pagrindžiančiais dokumentais. Ataskaitos atitinka nustatytą formą.

3.1.2. ar pateiktas banko sąskaitos išrašas nuo politinės kampanijos dalyvio registravimo iki ataskaitos pateikimo?

Visų penkių politinės kampanijos dalyvių banko sąskaitų išrašai pateikti nuo politinės kampanijos dalyvio registravimo iki Ataskaitos pateikimo VRKIS ar politinės kampanijos sąskaitos uždarymo dienos.

3.1.3. ar viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai arba politinės reklamos stebėtojai yra pateikę duomenų apie politinės kampanijos dalyvio interesais paskleistą politinę reklamą?

Viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai arba politinės reklamos stebėtojai nėra pateikę duomenų apie tikrinamus politinės kampanijos dalyvius.

3.2.1. ar pajamos gautos iš teisėtų finansavimo šaltinių?

Du dalyviai pajamų negavo, o trys gavo:

1) Partija „Jaunoji Lietuva“ nurodė, kad 3,50 Eur banko mokesčiams sumokėti įnešė kandidatas.

2) Visuomeninis rinkimų komitetas „Arvydo Juozaičio sąrašas: Lietuva yra čia!“ gavo mažą auką (12 Eur).

3) Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija Ataskaitos žiniaraštyje nenurodė gavusi 3,50 Eur pajamų iš partijos einamosios sąskaitos, tai buvo nustatyta gavus politinės kampanijos sąskaitos banke išrašą.

Pajamų iš neteisėtų finansavimo šaltinių negauta.

3.2.2. ar patirtos išlaidos pripažintinos politinės kampanijos išlaidomis?

Du dalyviai (politinė partija Rusų aljansas, visuomeninis rinkimų komitetas „už Lietuvą vyrai ir moterys su Petru Gražuliu“) nurodė, kad išlaidų nepatyrė.

Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija turėjo išlaidų (100 Eur) politinės kampanijos dalyvio išdininkui pagal Turto patikėjimo sutartį. Šios išlaidos 2019 m. kovo 30 d. buvo apmokėtos iš partijos einamosios sąskaitos pagal prie Ataskaitos pridėtą mokėjimo nurodymo kopiją. Partija nenurodė turėjusi išlaidų banko mokesčiams (3,50 Eur), tai buvo nustatyta gavus politinės kampanijos banko sąskaitos išrašą.

Partija „Jaunoji Lietuva“ nurodė, kad sumokėjo banko mokestį (3,50 Eur).

Pagal Įstatymo 14 straipsnio 8 dalį, *jeigu politinės kampanijos laikotarpiu politinės kampanijos dalyvis (išskyrus politines partijas, jų keliamus kandidatus ar kandidatų sąrašus) surinko lėšų daugiau, negu jų buvo panaudota politinės kampanijos išlaidoms apmokėti, nepanaudotos lėšos iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai dienos turi būti pervestos į valstybės biudžetą*. Visuomeninis rinkimų komitetas „Arvydo Juozaičio sąrašas: Lietuva yra čia!“ gavo mažą auką (12 Eur) iš komiteto koordinatoriaus, sumokėjo 2 Eur banko komisinį mokestį ir 10 Eur pervedė atgal komiteto koordinatoriui, tačiau vėliau, 2019 m. liepos 24 d., koordinatorius iš savo asmeninės sąskaitos tuos 10 Eur pervedė į valstybės biudžetą, todėl laikytina, kad Įstatymo 14 straipsnio 8 dalies nuostatos nebuvo pažeistos – lėšų likutis buvo pervestas į valstybės biudžetą.

Visos patirtos išlaidos pripažintos politinės kampanijos išlaidomis.

3.2.3. ar teisingai politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje ir jos prieduose nurodytos pajamos, išlaidos ir skolos įsipareigojimai?

Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partijos Ataskaitoje ir finansavimo apskaitos žiniaraštyje nenurodytos pajamos iš politinės partijos (3,50 Eur) ir nenurodyti banko mokesčiai, apmokėti iš politinės kampanijos sąskaitos (3,50 Eur). Kitose keturiuose Ataskaitose ir jų prieduose pajamos, išlaidos ir skolos įsipareigojimai nurodyti teisingai

Išvada.

Patikrinus minėtas penkias VRK pateiktas Ataskaitas su išlaidas ir pajamas pagrindžiančiais dokumentais, nustatyta, kad trys politinės kampanijos dalyviai: Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija, partija „Jaunoji Lietuva“, visuomeninis rinkimų komitetas „Arvydo Juozaičio sąrašas: Lietuva yra čia!“ Ataskaitas pateikė pavėluotai. Kitų reikšmingų pažeidimų nenustatyta.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partijos Ataskaitoje nebuvo įtrauktos nereikšmingos išlaidų limitu atžvilgiu 3,50 Eur dydžio išlaidos banko mokesčiams, netikslinti partijos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir finansavimo apskaitos žiniaraščio.

Vyriausioji specialistė

Janina Latvienė

Vyriausiasis specialistas

Vytautas Vilys